

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 201/2011-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, Š., zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 37/2010 z 28. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, Š. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl.

36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 37/2010 z 28. septembra 2010 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľka svoju sťažnosť doplnila podaniami doručenými ústavnému súdu 28. decembra 2010, 4. januára 2011 a 4. apríla 2011.

Zo sťažnosti vyplýva: *«L. M... podal voči... právoplatnému a vykonateľnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. 2 Cob 139/2009 z 04. 05. 2010 dovolanie...»*

Podľa § 233 OSP: ak je pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania vyhovie, môže súd nariadiť odklad vykonateľnosti rozhodnutia o veci. Podľa § 243 OSP: pred rozhodnutím o dovolaní môže súd, ktorý o ňom má rozhodnúť, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Per analogiam legis poukazujeme na sentenciu Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 60/04 z 19. 05. 2004: podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená jedným zo spôsobov uvedených v § 57 citovaného zákona. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená podľa § 57 Exekučného poriadku, súd môže podľa § 56 ods. 2 citovaného zákona povoliť odklad exekúcie vedenej nielen proti povinnej fyzickej osobe, ale aj proti povinnej právnickej osobe... Zákon bližšie nerozvádza slovné spojenie „ak možno očakávať“, že na základe zákonom vymedzených skutočností dôjde k zastaveniu exekúcie. Vo všeobecnosti by malo byť aspoň osvedčené pred povolením odkladu podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorých výsledkom môže byť právna skutočnosť vyvolávajúca zastavenie exekúcie.»

Sťažovateľka je toho názoru, že *«Slová zákonodarcu: „ak možno očakávať“ (§ 56 ods. 2 Exekučného poriadku) a „ak je pravdepodobné“ (§ 233 OSP), resp. „môže“! (§ 243 OSP) majú z hľadiska výrokovej logiky rovnakú pravdepodobnostnú hodnotu. Rozhodne tvrdíme, že pravdepodobnosť vyhovenia návrhu na obnovu konania ako aj fakt odloženia vykonateľnosti súdneho titulu pred rozhodnutím o dovolaní musí súd primerane zdôvodniť. Právne korektne môže dovolací súd odklad vykonateľnosti súdneho titulu zdôvodniť len*

aspektmi protizákonného postupu odvolacieho súdu, ktorý by sa napr. podľa názoru dovolacieho súdu odchyľil od názoru súdu prvej inštancie bez opory v dokazovaní, platnom práve, ergo meritórne chybne...

V našej kauze ale dovolací súd vyslovil názor, že podmienkou vykonateľnosti právoplatného súdneho titulu – teda podmienkou úspešného priebehu exekučného konania je dôkaz o takej ekonomickej situácii veriteľa, ktorá do budúcnosti zabezpečí „návratnosť“ toho, čo veriteľ na základe právoplatného a vykonateľného súdneho titulu v rámci exekúcie získal, a to po prípadnej – v okamžiku rozhodovania o odklade vykonateľnosti neurčitej možnosti – zmene tangovaného exekučného titulu: predmetného právoplatného a vykonateľného súdneho titulu. NS SR vniesol takto do platného právneho poriadku ďalší (doteraz neznámy) aspekt: veriteľ by mal pri začatí exekučného konania predložiť dôkaz (disponovať dôkazmi) o svojej schopnosti v ktoromkoľvek čase po právoplatnosti a vykonateľnosti súdneho titulu, vydaného v jeho prospech, vrátiť to, čo by na základe právoplatného exekučného titulu mal dostať od svojho dlžníka.».

Podľa sťažovateľky najvyšší súd pri rozhodovaní o odklade vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob/2009 zo 4. mája 2010 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) postupoval protiústavne, pretože

«• nevyzval veriteľa... aby sa vyjadril k svojej domnanej „nečestnosti“, likvidácii a solventnosti,

- rozhodol o dlžníkovom návrhu „blokovať veriteľa“ bez nariadenia pojednávania,*
- rozhodol o návrhu povinného na odklad vykonateľnosti príliš rýchlo, právne neuvážene a na úkor záruk spravodlivosti...*

- NS SR vyniesol verdikt, ktorým povolil odklad vykonateľnosti (reálne odklad exekúcie), bez toho, aby prijateľným a verifikovateľným spôsobom hodnotil fakty,*

- pri rozhodovaní o návrhu povinného na odklad vykonateľnosti (reálne o odklade exekúcie), NS SR vôbec nezväzoval, či medzi odkladom vykonateľnosti (exekúcie) a sledovaným legitímnym cieľom všeobecného záujmu, teda prioritnom záujme právneho štátu na právnej istote existuje proporcionalita.».*

Zo sťažnosti ďalej vyplýva: „*Reálne zabezpečenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov má čeliť stavu právnej neistoty, v ktorej by sa nachádzala osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Pritom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (II. ÚS 157/2002, I. ÚS 76/2003). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota – napr. I. ÚS 55/1997, II. ÚS 813/2000, II. ÚS 114/02. Ústava SR a procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných prieťahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana – I. ÚS 70/1998. Vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR) sa konaním, v ktorom sa vec prerokováva, rozumie teda nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ale aj konanie o výkon rozhodnutia.*“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

«*1. Základné právo R. s. r. o. „v likvidácii“... priznané čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46, čl. 48 v spojení s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené uznesením Najvyššieho súdu SR č. 3 Obdo 37/2010 zo dňa 28. 09. 2010.*

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 3 Obdo 37/2010 zo dňa 28. 09. 2010 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti R.s. r. o. „v likvidácii“... trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne JUDr. J. F...»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy a čl. 36 ods.1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy zjavne neopodstatnené. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania

sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa, a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky zaoberal jej opodstatnenosťou v naznačenom smere, predovšetkým skúmajúc možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a základnými právami upravenými v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľka v sťažnosti namietala. V nadväznosti na to posudzoval opodstatnenosť námietok sťažovateľky, pokiaľ ide o ťažiskové časti odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu vedúceho k požiadavke vyslovenia porušenia jej označených práv.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z týchto dôvodov:

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol: *„Podľa § 243 O. s. p. môže súd, ktorý má rozhodnúť o dovolaní, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú dôvody pre vyhovie tomtu návrhu žalovaného. Žalobca je obchodnou spoločnosťou s obmedzeným ručením, ktorá je v likvidácii. Ak by bol právoplatný rozsudok vykonaný, hrozilo by reálne nebezpečenstvo, že v prípade úspechu žalovaného v dovolacom konaní nebolo možné späť vymôcť prijaté plnenie a dovolacie konanie by tak bolo zbytočné. Dovolací súd preto do rozhodnutia o dovolaní odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.“*

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať

podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Podľa § 243 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pred rozhodnutím o dovolaní môže súd, ktorý o ňom má rozhodnúť, odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Ako vyplýva z citovaného ustanovenia § 243 OSP zákon vyslovene neuvádza podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodnutia napadnutého odvolaním. Rozhodnutie o odklade vykonateľnosti rozhodnutia tak závisí od úvahy súdu. To však neznamená, že takéto rozhodnutie nemusí mať zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy) a môže byť prejavom svojvôle (čl. 1 ods. 1 ústavy), pretože podľa názoru ústavného súdu aj na vydanie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti v rámci dovolacieho konania sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V kontexte danej veci ústavný súd dodáva, že súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, iba takýmto rozhodnutím je rešpektované základné právo účastníka konania podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd taktiež pripomína judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle všetkých okolností každej veci.

Z uvedeného vyplýva, že bolo úlohou ústavného súdu podľa špecifických okolností konkrétneho prípadu posúdiť, či absencia odôvodnenia tak, ako na ňu poukazovala sťažovateľka v sťažnosti, dosahuje intenzitu svojvôle.

Základným účelom odkladu vykonateľnosti súdneho rozhodnutia je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, pričom musia byť rešpektované aj základné práva toho, proti komu takéto rozhodnutie smeruje (čl. 12 ods. 2 ústavy). Odklad právoplatného rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože súd v takomto prípade pred rozhodnutím o dovolaní prelamuje právne účinky takéhoto právoplatného rozhodnutia.

Ústavný súd poukazuje na to, že podľa ustálenej súdnej praxe je vo všeobecnosti dôvodom na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia skutočnosť, že výkonom rozhodnutia na plnenie v prípade zrušenia tohto napadnutého rozhodnutia by plnenie nebolo spätne vymožiteľné. Ako je z uvedeného zrejmé, v prípade, že by v dovolacom konaní bol rozsudok krajského súdu zrušený, nastal by podľa názoru najvyššieho súdu práve už uvedený prípad.

V tejto súvislosti ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom.

Ústavný súd zdôrazňuje, že kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Vo veci sťažovateľky s poukazom na uvedené ústavný súd dospel k názoru, že uznesenie najvyššieho súdu o odložení vykonateľnosti rozsudku krajského súdu spĺňa minimálne požiadavky, ktoré sú na odôvodnenie súdnych rozhodnutí kladené.

Ústavný súd zdôrazňuje, že rozhodnutie o tom, či odloží vykonateľnosť rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním, je v prvom rade vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Samotný ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti sa spravidla (čl. 124 ústavy) nepovažuje za oprávneného zasahovať do procesných rozhodnutí, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov. Vo veci sťažovateľky ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom. Rozhodnutie o odklade vykonateľnosti rozhodnutia má iba dočasný charakter a bude zrušené najneskôr po rozhodnutí najvyššieho súdu o dovolaní. Sťažovateľka má taktiež možnosť kedykoľvek požiadať o zrušenie uznesenia najvyššieho súdu. Vzhľadom na tieto skutočnosti je ústavný súd toho názoru, že nie je splnená podmienka takej intenzity zásahu do sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe ktorej by bolo možné vysloviť porušenie označených práv.

Vo vzťahu k nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 60/04 z 19. mája 2004, na ktorý sa sťažovateľka odvoláva, ústavný súd uvádza, že v uvedenej veci išlo o odklad exekúcie v zmysle § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57). Ako je zrejmé z citovaného ustanovenia § 56 ods. 2 Exekučného poriadku a už citovaného ustanovenia § 243 OSP, podmienky na odklad exekúcie a odklad vykonateľnosti rozhodnutia napadnutého dovolaním nie sú rovnaké. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nemohol dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou označených základných práv na základe jej argumentácie opierajúcej sa o nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 60/04 z 19. mája 2004.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 48 ústavy uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľka v petite sťažnosti namieta aj porušenie základných práv podľa čl. 48 ústavy. Aj keď sťažovateľka v petite nekonkretizuje, vyslovenie porušenia ktorého základného práva zakotveného v čl. 48 ústavy sa domáha, z obsahu sťažnosti je zrejmé, že ide o základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakotvené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V konaní o sťažnosti vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou všeobecného súdu považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu, ktorý má sťažovateľ k dispozícii pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov predsedovi súdu.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti nevyplýva, že sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi najvyššieho súdu sťažovateľkou podaná bola.

Sťažovateľka zároveň v sťažnosti neuvádza žiadne argumenty, ktorými by preukázala, že podmienku nevyužitia tohto prostriedku ochrany jej základného práva nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto jej ústavný súd nemôže nespĺnenie tejto podmienky v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde odpustiť.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľka nevyužila pred podaním sťažnosti ústavnému súdu

účinný právny prostriedok nápravy proti nečinnosti najvyššieho súdu a nepreukázala ani to, že uvedenú podmienku nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky pre jej neprípustnosť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011